

БАТАРЕЙНІ АВТОБУСИ Є НАЙПОПУЛЯРНІШИМИ СЕРЕД НОВИХ АВТОБУСІВ В ЄС

Серія навчально-практичних публікацій щодо успішних практик. Випуск №30 від 31 липня 2024 року.

Поки регулювання з боку ЄС не наздожене динаміку розвитку автобусів з нульовим рівнем викидів – європейські виробники автобусів ризикують опинитися в глухому куті через стрімке зростання попиту і появу іноземної конкуренції.

У 2023 році в ЄС частка батарейних електричних автобусів сягнула 36% серед всіх проданих нових міських автобусів, таким чином обігнавши дизпаливо як основний вид засобів для руху міських автобусів. Якщо так триватиме й далі, то до 2027 року 100% нових міських автобусів в ЄС можуть стати такими, які мають нульовий рівень викидів [1].

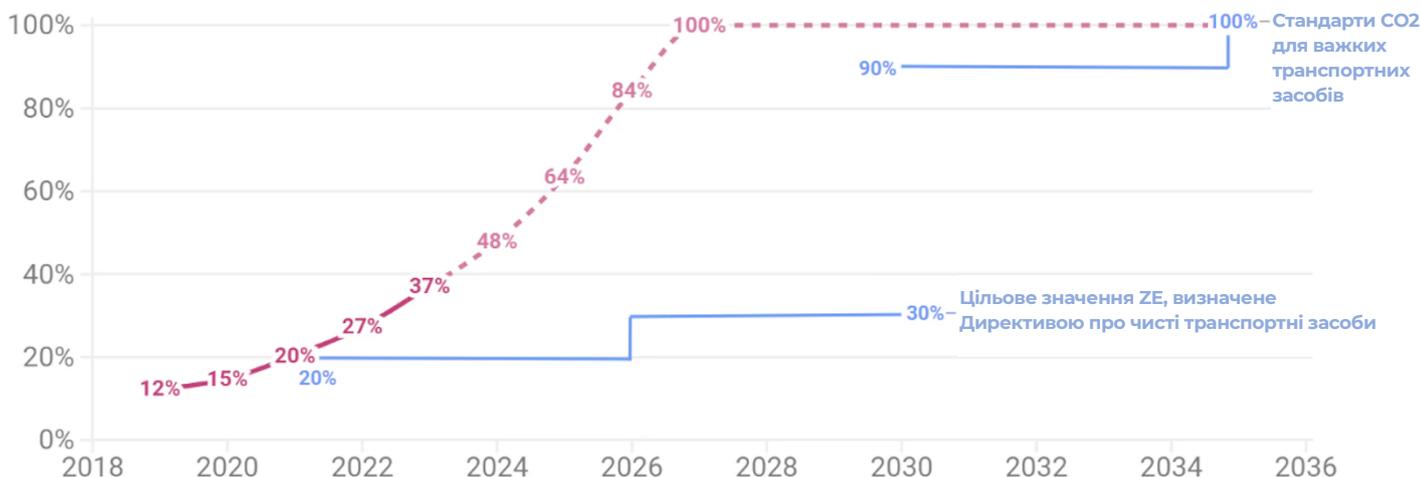
Це доводить те, що регулювання з боку ЄС відстає від ринкових реалій. Нещодавно прийняті стандарти CO₂ для великогабаритних транспортних засобів (ВТЗ) вимагають, щоб до 2030 року 90% нових міських автобусів були з нульовими викидами, а до 2035 року – повністю 100%.

Ще менш амбітною є Директива про чисті транспортні засоби (CVD). Вона встановлює середні цілі щодо закупівель екологічно чистих транспортних засобів лише на рівні 20% у 2021-2025 роках і 30% у 2026-2030 роках.

Міські автобуси на шляху до перевищення цільових показників «нульових викидів», встановлених відповідно до Директиви про чисті транспортні засоби та стандартів CO₂ для великовантажних автомобілів

■ Історичні ■ Прогнозовані

Частка нових міських автобусів з нульовими викидами

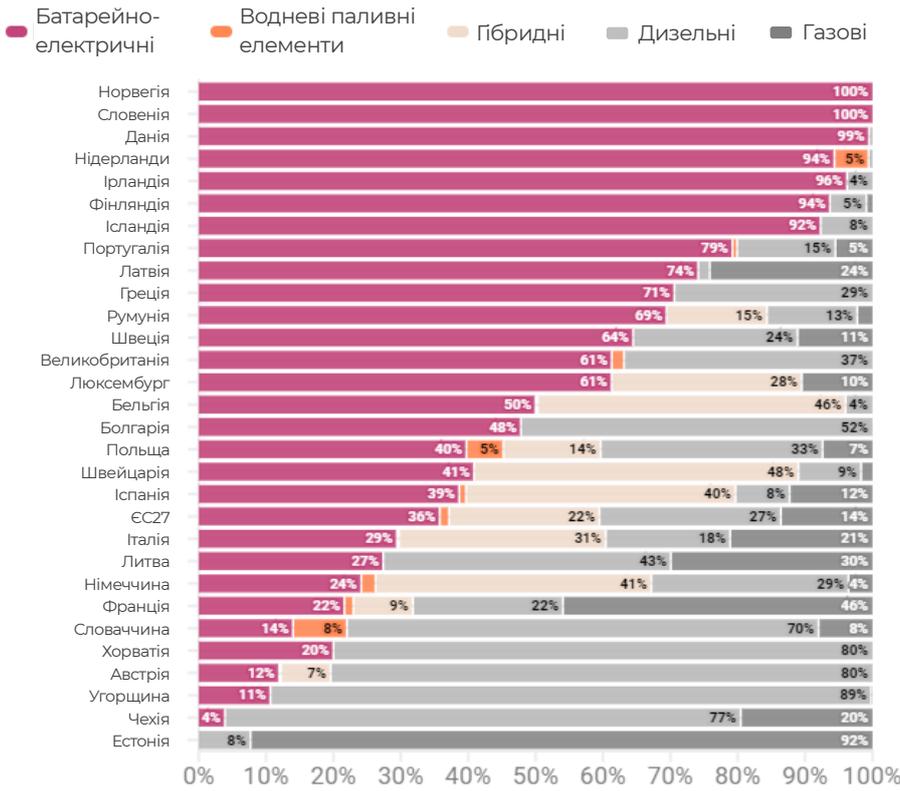
Джерела: Chatrou CME Solutions, Національні цілі щодо закупівлі чистих автобусів, T&E EUTRM. Обсяг: ЄС27. Цільова установка EU CVD базується на національних цілях, зважених на основі продажів нових міських автобусів у 2021-2023 роках.

ХТО ПЕРЕВАЖАЄ?

На рівні всіх країн ЄС – 15 країн-членів випереджають середній показник по ЄС у 2023 році, в тому числі п'ять, де на міські ZE-автобуси вже припадає понад 90% нових продажів: Словенія, Данія, Нідерланди, Ірландія та Фінляндія.

Продажі нових міських автобусів у 2023 році

Джерело: Рішення Chatrou SME. (2024). Альтернативні трансмісії для міських автобусів 2022/2023.

Серед великих ринків, тобто ринків, на яких у 2023 році було випущено щонайменше 1 000 нових міських автобусів [2]), Великобританія посідає найвище місце з часткою міських автобусів з нульовими викидами у нових продажах – це 63% у 2023 році. Іспанія посідає трохи вище середнього показника по ЄС з часткою таких – це 40%. Італія та Німеччина посідають 3-тє та 4-тє місця відповідно, з частками 29% та 26%. Франція посідає останнє місце серед великих ринків з часткою 23%. Показовим є те, що 46% нових міських автобусів у Франції у 2023 році – це газові автобуси. Даний показник поступається лише Естонії.

Якщо вже мова йде про Естонію, то вона посідає останнє місце в загальному рейтингу з часткою ZE 0%.

Але, сподіваємося, країна скоро почне наздоганяти всі країни, оскільки кілька місяців тому [в Таллінні з'явилися перші електричні автобуси](#).

ПЕРЕДОВІ МІСТА, ЩО НАЦІЛЕНІ НА ФЛОТ АВТОБУСІВ З НУЛЬОВИМИ ВИКИДАМИ

Лідерами у впровадженні автобусів з нульовими викидами є міста з їх міськими перевізниками. Щонайменше вісім міст планують мати 100% автобусів із ZE до 2025 року, ще 19 – до 2030 року, а ще 13 – до 2035 року. Чотирнадцять інших міст також встановили цільовий показник для автобусного парку нижче 100% до 2035 року або раніше. Встановлення цілей не обмежується лише столицями Західної Європи. Такі наміри мають міста у 23 країнах, у тому числі в країнах Балтії, Чехії, Польщі та Румунії. У кількох країнах дещо менші міста встановили ці цілі раніше і вони були навіть більшими за обсягом, ніж аналогічні їм цілі у великих містах. Наміри щодо парку ZE-автобусів також популярні серед таких країн як [Нідерланди](#) та [Данія](#). Вони поставили собі за мету мати парк лише із ZE-автобусами до 2030 року.

Понад 50 міст по всій Європі поставили цілі щодо забезпечення парком електричних автобусів 2035 року

Sources: EV-Volumes, Clean Cities Campaign, Clean Bus Platform

Sources: EV-Volumes, Clean Cities Campaign, Clean Bus Platform

Sources: EV-Volumes, Clean Cities Campaign, Clean Bus Platform

НОВА КОНКУРЕНЦІЯ НА РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНИХ АВТОБУСІВ

Оскільки попит на такі-автобуси найближчими роками лише зростатиме – їх виробники відіграють вирішальну роль у забезпеченні міст екологічно чистими автобусами європейського виробництва.

Деякі з них вже випереджають вимоги європейського законодавства. Наприклад, Daimler Buses, яка має на меті продавати 100% міських автобусів з нульовими викидами до 2030 року. Без проактивного прагнення активного прагнення вийти за рамки цілей, встановлених законодавством ЄС щодо CO2 в автобусах – європейські виробники автобусів ризикують бути засліпленими стрімким зростанням попиту поруч із новою конкуренцією з Китаю, адже з 2017 року кожен п'ятий новий батарейний електричний автобус, проданий в Європі, має китайське походження.[3].

“РЕЦЕПТИ” ДЛЯ УСПІШНОГО ПЕРЕХОДУ:

Поки регулювання ЄС не наздожене динаміку розвитку цих автобусів, інші учасники можуть відігравати вирішальну роль у стимулюванні переходу на них.

Поки врегулювання з боку ЄС не наздожене реальну динаміку розвитку автобусів з нульовими викидами – інші учасники процесу можуть відігравати вирішальну роль у стимулюванні переходу на їх використання:

1. До 2035 року містам слід поставити цілі щодо 100% парку таких автобусів . Містам слід припинити закупівлю автобусів на газу та зосередити тендери на [закупівлях - ред.] електричних автобусів . Крім громадського транспорту, великі міста також повинні запровадити зони з нульовими викидами.
2. Щоб постачати міста автобусами європейського виробництва та відбиватися від іноземних конкурентів, виробники оригінального обладнання повинні передбачити стрімкий попит і прагнути до 100% продажів міських автобусів ZE не пізніше 2030 року.
3. Національні уряди повинні розглянути нові критерії державних закупівель, щоб сприяти стійкому виробництву, виготовленому в Європі, таким чином гарантуючи, що кліматична та промислова політика йдуть рука об руку.

Примітки для редакторів:

[1] Водень на акумуляторах або паливних елементах.

[2] Всі типи палива та силових агрегатів.

[3] EV-обсяги. (Березень 2024 року). На основі інформації про шасі та виробника

Цей є перекладом з англійської мови статті "Battery-electric is now the most popular for new city buses in the EU", отриманої на сайті "T&E" 05 червня року за адресою: <https://www.transportenvironment.org/articles/battery-electric-is-now-the-top-powertrain-type-for-new-city-buses-in-the-eu>. Переклад здійснено командою ГО "Vision Zero" у 2024 році. В разі змін чи неточностей, автори не несуть відповідальності та просять звертатися до офіційних джерел інформації